33ste Jaargang No. 5113 — DAGBLAD — Maandag 19 Mei 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

merika gaat voor het Midden Oosten zorgen

Engeland trekt zich op Afrika terug

Een staat Oost-Borneo is niet volgens overeenkomst Linggadjati ?

MERIKA GAAT VOOR HET IDDEN-OOSTEN ZORGEN.

Een persbericht van den AP-respondent te Londen, Arthur shon, meldt uit welingelichte ngen, dat Engeland van plan e militaire verantwoordelijk- voor het Middenlandse Zeeied en het Midden-Oosten aan erika over te dragen. De Brit- zullen dan hun verdedigings-cht terugtrekken op Oost-ika. De personen, die deze be-hten doorgaven, melden, dat plan ook inhoudt de verdeging van het Suez-kanaal. Het trekken van de Britten wil er niet zeggen, dat zij hierom economische belangen in het ied van het Midden-Oosten maar opgeven, zo ook immers eft Bevin in zijn rede van Vrij- jl. gezegd: „De economische langen in deze gebieden zal men ven behartigen."

Er is een „time-table" opgesteld de terugtrekking van de se troepen, waarmede dan twee à drie jaar gemoeid zul- zijn. Hiermede komt dan een aan de Engelse politiek van laatste 50 jaar en Amerika zal ende een macht worden in Midden-Oosten. Engeland t dan verder voor Oost-ika, Keneya en het gebied van odesia. Indië wordt opgeheven 15 Juni 1948.

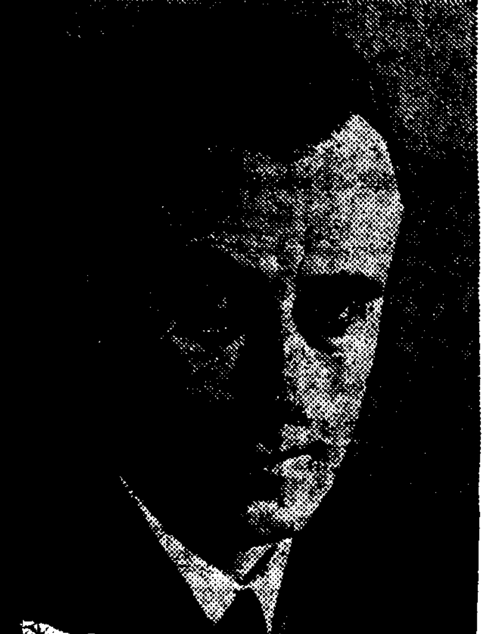
toestand in Palestina is nog ker en de toekomstige status n de Soedan is nog niet vastge-eld. Men wil bij dit plan, dat an historische betekenis zal orden voor Afrika in de verdeging van dit werelddeel ook de landers zelf inschakelen. Morn zullen vertegenwoordigers n de Britten, de Fransen en de lgen te Parijs tezamen komen de Afrikaanse problemen te spreken. De beslissingen van ze conferentie zullen spoedig orden uitgevoerd en Maarlk Montgomery zou de verderingen moeten doorvoeren onden, (AP) 19.5).

CRITIEK IN INDIË.

De Republikeinse Minister ammed Nathir beschouwt de chting van de nieuwe staat st-Borneo als een breuk van vereenkomst van Linggadjati. had ook critiek op het feit, men de republiek niet geulteerd had (Aneta, 19.5).

MOUNTBATTEN.

De ondenkoning van Indië, count Mountbatten kwam in den aan om te confereren met ee en andere officiële perso- over de machtsoverdracht in

MOUNTBATTEN.

. Waarschijnlijk heeft hij de gevonden, waarop de verende partijen in Indië kunamenwerken (Londen, (AP)).

OUNTBATTEN MET VOORSTELLEN.

Mountbatten, de Britse onderng van Brits-Indië, vertrok vergezeld van zijn echtgenote naar Londen. Lord Mountbatten heeft nieuwe voorstellen inzake de afscheiding van Brits Indië van het Britse Imperium (Aneta, 18.5).

ENGELAND EN EGYPTE.

Een zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken deelde mede, dat Engeland het niet eens is met de opinie van den huidigen Minister-President van Egypte als zou het verdrag tussen Engeland en Amerika in 1936 gesloten, niet meer van waarde zijn. De premier verlangt dat de troepen van Engeland in 1949 Egypte zullen hebben verlaten (Londen, (AP) 19.5).

TRUMAN NAAR ZIJN MOEDER.

Truman is naar zijn Moeder vertrokken toen hij bericht ontving dat zij het niet goed maakte. Hij verblijft aan de zijde van bed van zijn Moeder, die in Grandoieur Missouri woont. Door zijn afwezigheid zal de ondertekening van de lening aan Griekenland en Turkije moeten worden uitgesteld. De adjudant van de President verteldc, dat de ondertekening wel Maandag of Dinsdag zal plaats hebben doch dit hangt af van het verloop van de ziekte van de Moeder van de President (Washington, (AP) 17.5).

MOEDER VAN TRUMAN.

Latere berichten melden, dat de toestand van de moeder van Truman hedenochtend iets beter was. De President wil nog geen toebereidselen maken voor zijn terugkeer naar Washington, doch verblijft nog steeds bij zijn 94-jarige moeder (Grand Vieuw Missouri, (AP) 19.5).

TOESTAND ITALIË.

Naar verluid voorspelt men dat Nitti hedenavond zal kunnen verklaren of hij het hoofd zal kunnen zijn van de nieuwe regering (Rome, (AP) 19.5).

NITTI REALIST.

Toen men Nitti na een conferentie vroeg of hij vooruitgang maakte, merkte hij op dat hij hier niet zou zijn als daartoe geen kans zag, zijn programma is niet gebaseerd op philosophische quaestie die nog in de toekomst hangen doch hij stelt zich op de basis van de reëele moeilijkheden die men nu kent in Italië (Rome, (AP) 18.5).

NITTI HEEFT SUCCES.

Een zekere Vito Reale sprak namens Francisco Nitti tot de pers over de pogingen van Nitti en hij vertelde dat het werkelijk een succes zal worden, daar alle partijen er van overtuigd zijn, dat men in verband met de ernstige economische situatie van Italië wel vlug tot een oplossing moet geraken.

Reale zeide, dat er nog een conferentie plaats moet hebben met de partij van De Gasperi nl. de „Christen Democraten", die in het parlement 207 zetels hebben van de 555, doch dat zou slechts over bijkomstigheden gaan. Morgen zou Nitti naar de President De Nicola mee gaan om hem formeel mee te delen dat hij de cabinetsvorming aan neemt hij zou de vrede hebben hersteld met de linkse partijen.

De communisten willen met Nitti medewerken. De verkiezingen zouden tot October worden uitgesteld. De partijleider Piedro Nenni was ook voor hulp aan het programma van Nitti, hij noemde het uitstel van de verkiezingen de prijs die men moet betalen om mee te doen (Rome, (AP) 17.5).

VERKIEZINGEN IN DUITSLAND.

Over de verkiezingen in de vaste zones meldt men dat in Baden en Wurtenburgh de nieuwe constitutie is aangenomen, doch in de Rijnpfaltz werd bijna het Franse plan om het gebied dat de Fransen bezetten in een federatie bijeen te brengen verworpen (Baden Baden, (AP) 19.5).

VERKIEZINGEN.

Uit Baden Baden worden verkiezingen gemeld in de Franse bezettingszone. Er liggen in dit gebied geen grote steden, zodat er geen mogelijkheden zijn tot nationalisatie, daarvoor zijn de industriën er werkelijk te klein (Baden. Baden, (AP) 18.5).

LAKE SUCCESS.

Nu de vergadering van de quaestie Palestina achter de rug is zal men deze week kunnen gaan praten over de mogelijkheid een politiemacht voor heel de wereld op te richten. De grensquaestie van Griekenland kan wachten daar de commissie op één Juni klaar moet zijn met een rapport daarover. Er zijn nog quaesties als het al of niet toelaten van landen als Italië en Hongarije als lid van de Verenigde Landen. Er moet ook nog een Gouverneur benoemd worden voor Triëste er zijn wel een half dozijn candidaten, doch Gromyko wil alleen maar zijn eigen candidaat doorzetten. Er is verder de quaestie over de troepen van Engeland in Egypte en de Soedan quaestie (Lake Success, (AP) 18.5).

STAKING IN GUADELOUPE.

De arbeiders in de suikerindustrie gingen in staking, ze willen meer verdienen in verband met de stijging van de levenskosten. De staking sloeg nu ook over naar de arbeiders van de electriciteitscentrale, zodat de stad Point a Pitre nu zonder licht zit (Guadeloupe, (AP) 18.5).

PERSCAMPAGNE.

Generaal Clay gelastte een campagne in de pers en de radio opdat het Duitse volk goed wete wat gedaan wordt, om het voedsel tekort te boven te komen. Het is een actie tegen de Russen waarbij beweerd werd als zouden de Noordamerikanen slechts leveren daar waar ze dollars kunnen maken (Berlijn, (AP) 18.5).

V.E.-DAG.

„Time" meldt: dat de tweede verjaardag van de V.E.-Dag bijna ongemerkt voorbijging in de Verenigde Staten.

KINDERVOEDING.

Senator Van den Bergh kondigde aan, dat in de versterking van voorschotten aan de landen in Europa en in China ook een bedrag wordt voorgesteld tot het verlenen van hulp in de vorm van kindervoeding (Washington, (AP) 16.5).

VENEZUELA EN RUSLAND.

De Venezolaanse gezant bood zijn geloofsbrieven in Rusland aan. Er werd onderhandeld over de papier aankoop door Venezuela onlangs gedaan (Moskou, 18.5).

ECLIPS „VOL VERWACHTING".

Op vier honderd luchtmijlen ten Noorden van Rio de Janeiro in de binnenlanden van Brazilië zit een groep Noordamerikaanse geleerden vol verwachting de eclips af te wachten die Dinsdag moet plaats hebben. Zo iets zullen ze nooit meer in hun leven meemaken. Het zal een eclips zijn zoals er nooit meer in voorkomt in vier duizend jaar. Ze wonen nu in een dorp dat Bocaiuva heet en hebben kostbare instrumenten opgesteld van duizende dollars waarde. Het zal hun vooral te doen zijn om de theorie van Einstein over de relativiteit te gaan onderzoeken.

Deze theorie is van belang voor de atomaire theoriën en de hypothesen over de samenstelling van de aarde. Vroeger bij een dergelijke eclips werden de volken beangst en meenden dat een zwart monster over de aarde was losgelaten.

Men wil druk en temperatuur opnemen tot op een hoogte van twintig mijl. Een ander plan is de kracht van de cosmische stralen te gaan opmeten. Er is radio contact met de bommenwerper van het Noordamerikaanse leger, die juist voor dit experiment is afgestaan door de regering van Amerika.

Ook wil men de schaduw van de maan over de aarde fotograferen en de snelheid waarmee die schaduw over de aarde gaat goed opnemen, het moet een snelheid zijn van tien duizend mijl per uur.

De eclips gaat van Chili tot West Afrika. Gedeeltelijke zal de eclips zichtbaar zijn tot in Venezuela maar dan in de streek benede Ciudad Bolivar.

De Argentijnen zullen opnemen wanneer precies de eclips Pampas passeert en Zweden zullen op de Goud Kust van Afrika hun onderzoekingen instellen. Na afloop zal men de opnamen onderling gaan vergelijken. De Brazilianen zelf zullen het verschijnsel in Rio de Janeiro en Sao Paulo gaan opnemen (Rio de Janeiro, (AP) 17.5).

195e JAARLIJKSE VERGADERING.

De Maatschappij Wetenschappen te Haarlem hield gisteren haar 195e jaarlijkse vergadering. Tijdens deze vergadering werden tot nieuws leden gekozen o.a. Baron van Asbeck en Prof. Minnaert benevens enkele buitenlandse professoren o.a. Julian Huxley, directeur van Unesco te Parijs (Aneta, 18.55).

MINISTER NEHER OVER WONINGTOESTAND.

Zijne Excellentie Minister Neher verklaarde gisteravond dat de Nederlandse woningtoestand momenteel zeer critiek is. „Het is onmogelijk te zeggen", aldus Minister Neher, „hoelang het zou duren alvorens er een evenwicht bereikt wordt tussen de bevolking en accomodatie."

Hij verklaarde echter, dat het fabriceren van noodwoningen beperkt zal worden en men over zal gaan tot het bouwen van huizen die — door het nageslacht als zodanig erkend zullen worden —. Hij zeide dat redelijkerwijs verwacht kan worden, dat in 1947 meer huizen gebouwd zullen worden dan in 1946 het geval was. Momenteel zal de woningtoestand nog erger worden, doch na enkele jaren zal men vooruitgang zien (Aneta, 18.5).

het nieuws van vandaag

Enige tijd geleden heeft Truman in Noordamerika een rede gehouden waaraan door de pers niet zoveel aandacht aan geschonken is. Hij zeide in die rede, dat Noordamerika aan de vooravond staat van een nieuw tijdperk in de geschiedenis. Die woorden hoort men zo dikwijls, (onze staten zeiden immers ook reeds in hun voorlopig verslag, dat „Curaçao aan de vooravond staat van een nieuw tijdperk in de geschiedenis") dat men er geen aandacht meer aan schenkt.

Men had toch moeten bedenken, dat als een President zo iets zegt dan zal hij zich wel eerst bedacht hebben en zijn woorden hebben afgemeten, en afgewogen. Truman zei er nog bij, op economisch gebied is Noordamerika nu een reus.

Vandaag komen daar de telegrammen ons vertellen wat die nieuwe tijd zal inhouden.

Noordamerika leent aan heel de wereld, (sprak men dezer dagen niet in Washington zegenvierend van het een en dertigste contract?) en nu gaat het ook militair de wereld „helpen".

Een telegram van hedenmorgen meldt, dat Noordamerika het Middenoosten, de Middellandse zee en het Suezkanaal zal gaan bewaken, of, om de term van het telegram over te nemen. Noordamerika zal de militaire verantwoording voor die landen dragen.

Wat zal Churchill voor van de houden als hij dit hoort, hij die niet de uitvoerder wilde zijn van de liquidatie van het Engelse Imperium?

Mountbatten kwam vandaag naar Londen om te spreken over de machtsoverdracht in Brits Indië.

Hoe is dit alles toch over de wereld gekomen in een paar jaar. Een stroom waar niet meer tegen op te roeien is, toen Wendell Wilkie stond te roepen: „Er mogen op de wereld geen kolonien meer zijn". „One World" lachten de diplomaten en nu een paar jaar verder zijn er dingen gebeurd, die geen mens vermoed had.

Noordamerika heeft dit voor de wereld klaargemaakt. (Was het Noordamerika dat aandrong op spoedige ondertekening van Linggadjatie?) Engelands regering gaat in deze bevrijdingsactie wel voorop.

We willen niet spreken van „tragische vergissingen", doch we begrijpen dat het hard voor Engeland is, zoals het hard was Singapore te moeten verliezen zonder slag of stoot, zo ook is het tragisch terug te moeten trekken en nu ook de militaire verantwoordelijkheid niet meer te kunnen dragen in het Midden Oosten en het gebied van de Middellandse zee.

Wel geweldig zijn de slagen, die Duitsland aan Engeland heeft toegebracht.

Doch gelijk ieder drama is het drama mooi, omdat hier het idealisme onder zit aan de volkeren de vrijheid te geven.

Even toch blijven de Engelsen heel nuchter, als er verklaard wordt „dat de economische belangen in die gebieden niet verwaarloosd zullen worden".

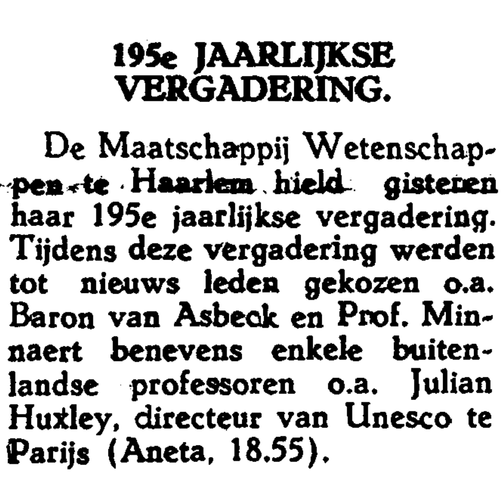
In Italië is Nitti nog niet klaar, het valt niet meer een kabinet te maken (ook dat weten we op Curaçao!) doch vanavond komt hij klaar.

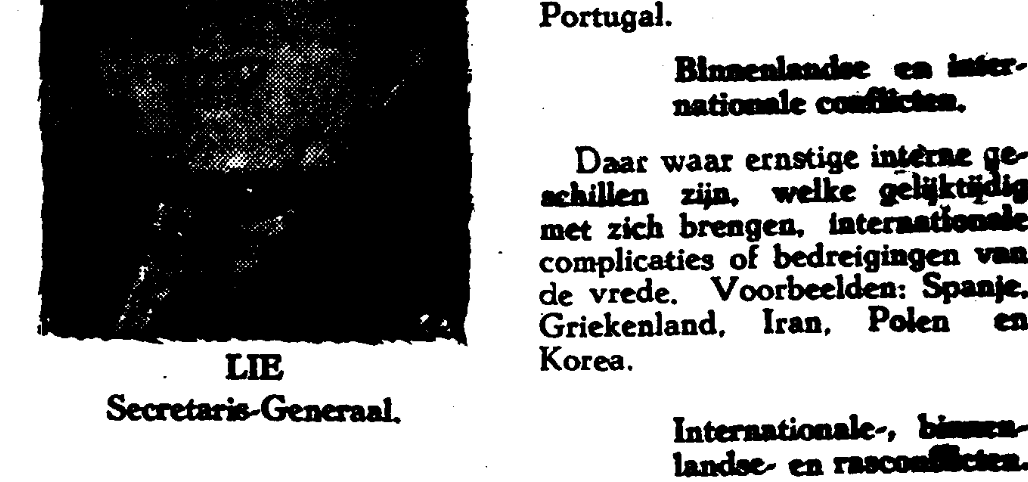
U. N. O.

35 CONFLICTEN BEDREIGEN DE VREDE.

De U.N.O. ziet zich voor talloze moeilijkheden geplaatst.

Een kaart, overgenomen uit United Nations World, geeft een beeld van de vele internationale-, binnenlandse-, koloniale- en rasproblemen, die de wereldvrede in de weg staan. De tegenstellingen zijn in de aangegeven gebieden zo groot, dat zij vaak een constante bedreiging vormen voor de vrede.

LIE
Secretaris-Generaal.

VOORSTEL MINISTER MANSHOLT.

In een toespraak tot de studenten van de Landbouwschool te Wageningen stelde Minister Mansholt voor om de veestapels in Canada, Amerika en Argentinië in te krimpen, zodat er een surplus van graan wordt verkregen (Aneta, 18.5).

INDISCH NIEUWS.

Er hadden weer economische besprekingen plaats te Batavia tussen Dr. van Mook en Dr. van Hoogstraten enerzijds en Sjahrir anderzijds.

Ook de Minister van de republiek Dr. Gani nam aan de besprekingen deel. Er werden geen nadere gegevens verstrekt (Batavia, Aneta, 17.5).

In elk geval kan de U.N.O. in het jaar 1947 tonen, of zij tegen de enorme taak om al deze conflicten met succes te bemiddelen, is opgewassen.

Internationale conflicten.

Typisch internationale conflicten zijn die, waarbij twee of meer naties zijn betrokken. Tot deze categorie behoren: Triëst, Duitsland, Oostenrijk, de Tsjechisch-Hongaarse grens, Albanië, Klagenfurt, Sleeswijk, Buiten-Mongolië, Sinkiang-Tibet, Japan, Mandsjoerije, Sarawak, Trans-Jordanië, Anglo-Egyptische Soedan, Brits-Honduras, IJsland en de Zuidpool.

Binnenlandse conflicten.

Typisch binnenlandse conflicten betreffen slechts één enkele staat en vormen geen onmiddellijk internationaal gevaar. Tot deze categorie behoren China en Portugal.

Binnenlandse en internationale conflicten.

Daar waar ernstige interne geschillen zijn, welke gelijktijdig met zich brengen, internationale complicaties of bedreigingen van de vrede. Voorbeelden: Spanje, Griekenland, Iran, Polen en Korea.

Internationale-, binnenlandse- en rasconflicten.

Conflicten, waarin niet alleen binnenlandse en internationale elementen met elkaar in strijd zijn, maa rwaarbij ook rassenhaat een rol speelt. Typisch voorbeelden zijn Palestina, Argentinië en Zuid-Afrika.

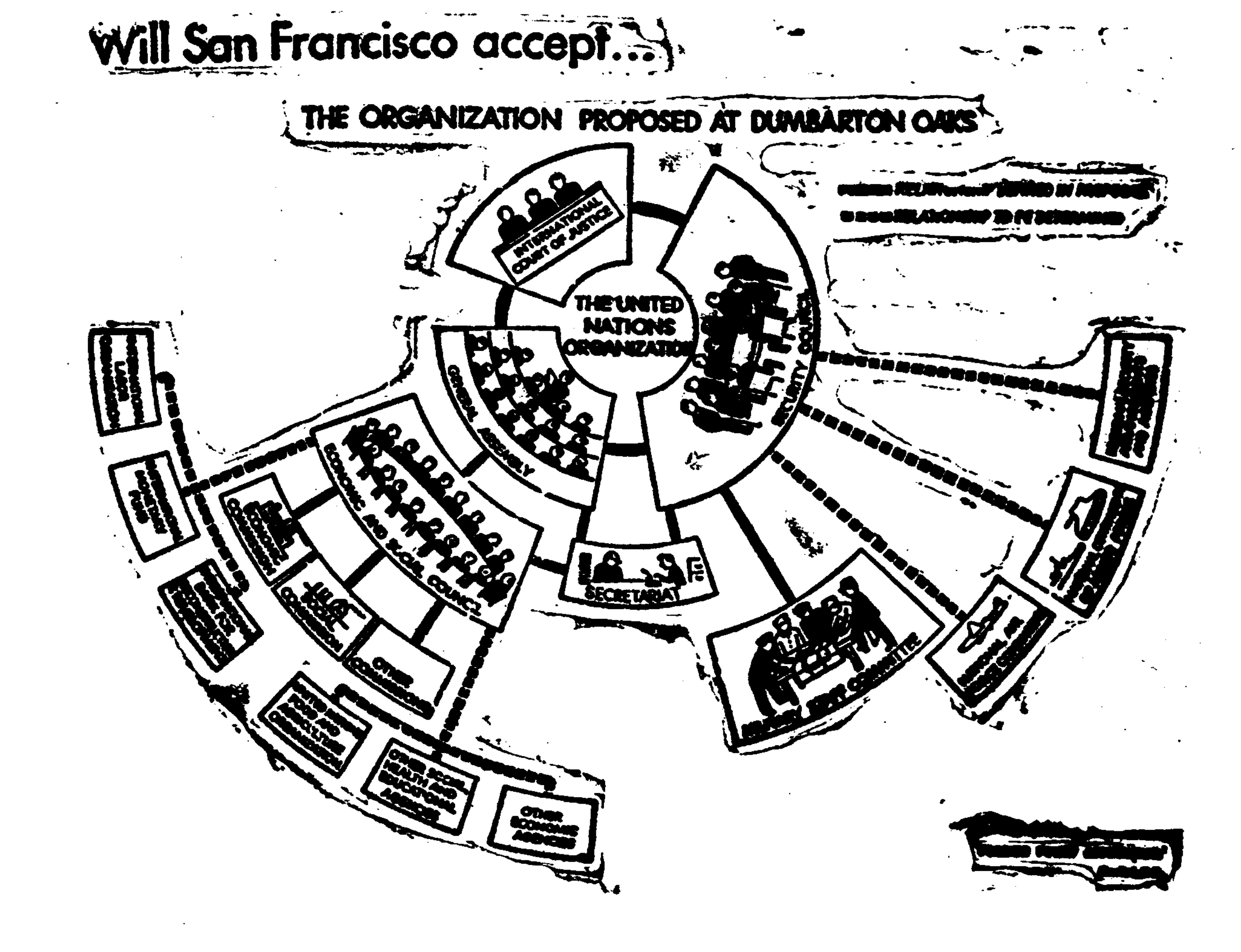
Koloniale conflicten.

Die waarbij de overgang van een voormalige kolonie naar een autonome staat ernstige moeilijkheden schept. Daartoe behoren India, Indo-China, Nigeria, Birma, Malakka en Indonesia.

Conflicten over „trusteeship".

De gebieden waar deze moeilijkheden zich voordoen, zouden onder internationale voogdijschap moeten staan. Typische voorbeelden zijn: Zuid-West-Afrika, Tripolis, Eritrea en Somaliland, alsmede Pacific-eilanden.

(V.N.).

Persconferentie

NEDERLANDSE HANDELSMISSIE.

De Nederlandse Handelsmissie onder leiding van Dr. Teppema heeft onder de auspiciën van de Latijns-Amerikaanse afdeling van het Nederlands Informatie Bureau, directeur Dr. Jan van As, onlangs in een der zalen van het Plaza Hotel te Buenos Aires een persconferentie gehouden, waarop een veertigtal plaatselijke journalisten aanwezig waren. De gehele handelsmissie was aanwezig, benevens het diplomatieke personeel van Hr. Ms. Gezantschap, consul Van Waveren en vice-consul Van Tienhoven.

Nadat de journalisten aan de leden der Missie waren voorgesteld, hield Dr. Van As in het Spaans een rede.

Aan de aanwezige journalisten werd namens de Missie een communiqué verstrekt, waarvan wij de inhoud vertaald hier laten volgen:

„Aan het einde van de oorlog, Mei 1945, verkeerde Nederland in een vrijwel chaotische toestand. Ongeveer 20% van het land stond onder water, enige honderdduizenden Nederlanders waren als slaven weggevoerd naar Duitsland, het verkeer was volledig ontwricht zowel door de grondige vernietiging van bruggen en wegen, als door het wegvoeren van de verkeersmiddelen, de fabrieken waren ten dele verwoest, ten dele stonden zij leeg tengevolge van roof der machines. Er heerste in het land ernstige hongersnood.

Sedertdien is door uiterste krachtsinspanningen en soberheid van de Nederlandse bevolking enorm veel werk verzet. Reeds aan het einde van 1945 was het onder water gezette deel van de cultuurgrond weer aan de zee ontnomen, een praestatie der waterbouwkundigen welke door velen buiten Nederland voor onmogelijk werd gehouden. In 1946 brachten deze door het zeewater aangetaste gronden zelfs weer oogst op. Ook aan de heropbouw van fabrieken, laboratoria, scheepswerven en havens werd in hoog tempo gewerkt. Niettegenstaande het feit, dat tal van materialen nog schaars zijn, kon door deze heropbouw worden bereikt, dat momenteel weer ongeveer 75% wordt voorgebracht van de productie van de vooroorlogse industrie.

In enkele opzichten werd het peil van 1939 nog overtroffen. Dit geldt in het biezonder voor de dokken, vliegvelden en het verkeerswezen. Het vrijwel geheel ontredderde geld- en crediet-wezen werd op korte termijn gesaneerd.

In voornoemd herstelproces, dat nog in volle gang is, heeft de ontwikkeling van de handel van Nederland met het buitenland een zeer belangrijke plaats ingenomen. Immers Nederland is voor talrijke producten in genen dele in staat zichzelf te voorzien. Deze producten dienen derhalve te worden verkregen uit het buitenland en wel meestentijds in ruil voor goederen van Nederlands origine. Teneinde een behoorlijk kader te scheppen voor deze handelsbetrekkingen, sloot Nederland allereerst met de meeste buurlanden handels- en betalingsovereenkomsten af. Het spreekt vanzelf, dat alle aandacht wordt gericht op een zo hoog mogelijke export, teneinde de verplichtingen, die bij de handelsovereenkomsten zijn aangegaan nauwgezet te kunnen nakomen.

In December 1946 bijvoorbeeld bedroeg de totale Nederlandse export ongeveer 200 millioen pesos. Vergelijkt met deze export met die van Januari 1946, welke toen nog slechts door de bovengeschetste omstandigheden 30 millioen pesos kon bedragen, dan komt het hoge tempo, waarin de heropbouw van het land heeft plaats gevonden, wel duidelijk uit en kan de toekomst met vertrouwen worden tegemoet gezien. In het gehele jaar 1946 bedroeg de Nederlandse export 1,2 milliard pesos; de invoer 3,4 milliard pesos, waarbij de maandelijkse ontwikkeling doet zien, dat de uitvoer per maand belangrijk toenam en de invoer een afnemende tendens vertoont.

Thans staat een handelsovereenkomst met Argentinië, een land, dat reeds voor de oorlog een zeer belangrijke rol speelde in de Nederlandse handelsbetrekkingen met het buitenland — Nederland was in vooroorlogse jaren de tweede belangrijkste koper van Argentinië — op het programma.

Het is de wens van Nederland deze handelsbetrekkingen niet slechts in hun voor-oorlogse omvang te herstellen, doch zelfs, waar mogelijk, uit te breiden. In dit verband werd in Nederland met grote belangstelling kennis genomen van het vijfjarenplan, hetwelk door de Argentijnse regering werd opgesteld en met welks verwezenlijking reeds een aanvang werd gemaakt. Nederland koestert de vaste overtuiging, dat het zowel door het leveren van goederen, het verrichten van diensten en het ter beschikking stellen van deskundigen een belangrijke bijdrage zal kunnen leveren tot het welslagen van dit groots opgezette project.

Het is dan ook om deze reden, dat Argentinië het eerste overzeese land is, met hetwelk Nederland een handelsovereenkomst hoopt af te sluiten.

Hoewel uiteraard een belangrijk deel der Nederlandse arbeidscapaciteit voor eigen reconstructie zal dienen te worden gebruikt, is het duidelijk dat Nederland, om te kunnen importeren ook moet kunnen uitvoeren. Deze uitvoer zal ongetwijfeld in de eerstvolgende jaren een belangrijke stijging vertonen.

De Nederlandse delegatie, onder leiding van Dr. S. Th. J. Teppema, welke thans te Buenos Aires vertoeft, heeft onlangs met de onderhandelingen een aanvang kunnen maken. Nederland hoopt van Argentinië voornamelijk landbouw- en veeteelt-producten te kunnen betrekken, benevens textiel, huiden en leer. Daartegenover zijn Nederlandse uitvoermogelijkheden aanwezig voor schepen en baggermateriaal van alle soorten en afmetingen, alsook voor producten van de electrotechnische- en machine-industrie."

(Ned.)...

VERKIEZING OP DE ISLA.

Men schrijft ons:

Jongstleden Zaterdag had er op de Isla de laatste verkiezing plaats voor de Arbeidersadviescommissie plaats. Van de 32 candidaten, die bij de eerste verkiezingen uit de stembus kwamen, werden de volgende personen in het nieuwe bestuur verkozen: Rómulo E. („Saludo") Prince, voorzitter; G. E. Smits, ondervoorzitter; R. S. Lindveld, secretaris; E. A. Macares en R. B. Frans, commissarissen.

Naar ons werd medegedeeld kan deze verkiezing als een van de meest geslaagde verkiezingen van de C.P.I.M. beschouwd worden. In totaal bracht 48% van het aantal arbeiders op de Isla werkzaam (onder arbeiders wordt dan niet verstaan employees e.a.) hun stem uit, hetgeen, indien men er rekening mede houdt, dat slechts Curaçaose en Surinaamse arbeiders aan de verkiezing mogen deelnemen, zeker een succes mag heten.

Hedenmiddag om 17 uur zal het nieuw verkozen bestuur in het clubhuis der Surinamers te Suffisant worden geïnstalleerd.

SCHEEPSBERICHTEN.

17 Mei 1947.

Evelyn naar Bonaire; Santa Rosa van La Guayra; Thomas Bradlee naar Cuba; Constancia van Cristobal; Santa Rosa naar Barranquilla.

18 Mei 1947.

Sandwich van Maracaibo.

19 Mei 1947.

Doros van Carupano.

K.S.C.

Voetbal: Dos Caminos — D.B.O. 0—1; Tropials — Dosko niet doorgegaan; Asiento — Republiek 0—0.

Korfbal: Bito — K.J.M. 2—0; Vife — YES 0—0.

Voorbereiding op Pinksteren

„Ik zeg u: het is goed voor u, dat Ik tot den Vader ga, Want ga Ik niet heen, dan zal de Helper niet tot u komen; ga Ik echter heen, dan zal Ik Hem u zenden. (Joh. 16,7). In Zijn Hemelvaart is Hij tot den Vader gegaan. Nu vervult Hij Zijn belofte en zendt den Apostelen, de eKrk, den beloofden Geest: een bewijs, dat Hij bij den Vader is, de verheven Heer.

Op KeKrstmis is God Mens geworden. Hij is gekomen, om ons de deel name aan het goddelijk leven, de genade van het kindschap Gods, te verdienen. Pasen is het feest van de verrijzenis uit de dood der zonde tot het leven, in de inlijving bij den verrezen Heer door Doopsel en Eucharistie. **Pinksteren** is het feest van de zichtbare zending van den Heiligen Geest aan de Apostelen, aan de Kerk aeandB7 vrMJoi, ETR de Kerk, aan de parochie, aan het christelijk gezin, aan de afzonderlijke ziel. Door Zijn Menswordin~ en Zijn Offer aan het Kruis heeft de Heer ons de genade van de zending van den Heiligen Geest verdiend. Nu, in de Hemel, smeekt Hij voor ons af en verleent Hij ons de bijstand van den Heiligen Geest, opdat wij in de genade en heiligheid groeien, sterk en onoverwinnelijk zijn en tot de volmaaktheid van de heiligheid geraken, door de algehele inlijving bij Christus, het Hoofd.

De Heilige Geest is het, die de eeuwige verbinding van den Vader en van den Zoon in de Godheid bezegelt en voltooit. Hij is het derhalve de ledematen, tot stand brengt en die bewerkt, dat Hoofd en ledematen met elkaar leven en werken. Het leven en werken van Christus, het Hoofd en van den Heiligen Geest, van den Heiligmaker, in ons zijn niet van elkaar te scheiden. Daarom betekent bij den Apostel Paulus het „in Christus leven" hetzelfde als het „in den Geest leven". Het Doopsel in Christus is voor hem het Doopsel „in den Geest". Juist zoals oJhannes schrijft: ,Daaraan erkennen wij, dat wij in Hem, in Christus, blijven en Hij in ons (inlijving bij Christus), dat Hij ons van Zijn Geest meegedeeld heeft". (Joh. 4, 13) Wij worend door Christus in het goddelijk leven opgeheven. Maar eveneens door den Heiligen Geest Waar de H. Geest niet werkt, daar is ook geen leven in Christus mogelijk. „De gelovigen worden Christus' Lichaam, als zij verlangen, door den Geest van Christus te leven. Het Lichaam van Christus leeft door den Geest van Christus. (H. Augustinus). Bij het Lichaam van Christus sluiten wij ons aan, als wij ons bij den Geest des Heren, den H. Geest, aansluiten.

Philips - Radio

Mevrouw Becker de Vries, dochter van oud-minister De Vries, schreef ons over een van haar belevenissen gedurende haar gedwongen verblijf in Berlijn tijdens het laatste gedeelte van de oorlog het volgende:

Toen het in Berlijn met de bommen te erg werd, had mijn man me met de kinderen naar een klein stadje nabij de Poolse grens gebracht, waar we in een oud doktershuis, dat als pension was ingericht, al eens eerder een zomervacantie hadden doorgebracht. We leefden daar wel tamelijk primitief, maar verder prettig rustig, en mijn man, die voor zijn werk in Berlijn moest blijven, kon ons menig week-end komen opzoeken.

Maar toen de oorlog op zijn eind liep en de grote Russische opmars begon, bleek onze verblijfplaats toch niet het ware te wezen; de Russen waren veel gauwer bij ons, dan we verwacht hadden en omdat het krankzinnig koud was en alle wegen verstopt waren met vluchtelingentrecks, konden we niet meer weg komen. Dit lot deelden we met een stuk of tien andere Berlijnse vrouwen, met haar kinderen, benevens ettelijke oude dames.

De Russen verwenden onze kinderen en lieten ons voor zich werken, maar ze betaalden met brood, soms zelfs met suiker, zodat we er eigenlijk niets op tegen hadden, lazaretten op te dweilen, ontelbare aardappelen te schillen, of voor gehele compagnieën Russen de was te doen. Ook leerden we al heel spoedig een paar schuchtere woorden Russisch, terwijl veel Russen een beetje Duits spraken en zo voerden we dikwijls hele gesprekken, half in gebroken Duits-Russisch, half in gebarentaal.

Op een goede dag stond ik weer eens achter het huis te wassen, toen plotseling twee Russen voor me stonden. De ene was een alleraardigste jongen, misschien midden twintig, met een prettig gezicht en een vriendelijke lach, waarbij hij het mooiste gebit toonde, dat ik ooit heb gezien.

Nu droeg ik soms een rood-wit-blauw bandje om mijn arm; ik verbeeldden mij, dat de Polen, die de Russen gevolgd waren en waarmede we het minder goed konden vinden, er toe bewoog om me niet steeds mede te nemen voor de en of andere vervelende karwei, wat ze gaarne plachten te doen en wat niet altijd een genoegen was, want die betaalden nooit.

De Rus wees dadelijk op mijn driekleurig versiersel en vroeg: „Sto ta kai?" (Wat is dat?) „O", zeide ik, „ich niks Germanski, ich Hollandia!" Daar begon me die jongen meteen overzijn gehele gezicht te stralen en zeide vreselijk enthousiast „Golland? Ooooooo, Philips-Radio guuuuut!" Ik moest lachen over die opmerking en vroeg hem, hoe hij dat zo wist. Toen bleek hij de electrotechnicus te zijn van het lazaret, dat die dag voor de verandering weer eens in het huis naast ons was geïnstalleerd, en hij vertelde me met veel omhaal van woorden en met veel gebaren, dat hij uit Siberië kwam, héél ver weg uit Siberië, en dat hij voor de radio-installatie van het lazaret moest zorgen en alles had geprobeerd, zó grote toestellen, hij noemde ze met namen: zó'n grote Siemens, en zó'n grote Norah, en zó'n grote A.E.G., en nog andere, maar dat was alles niet het ware geweest, maar ten slotte, toen had hij het dan toch gevonden, zó'n klein Philips-toestelletje, en dat deed het nu eenvoudig prima alles kon hij er mede horen wat hij wilde.

Hij volgde me al vertellende in het huis en we kregen nog meer toehoorders. En ik was natuurlijk trots op dit hevig enthousiasme voor een Nederlands product.

ARUBA

BOY ECURY STIERF DAAR.

Over de dodenherdenking op de Waalsdorpervlakte schrijft het blad „Commentaar":

„Op de Waaldorpervlakte.

Fakkels brandden er rond de plaats aan het eind der Waalsdorpervlakte waar enige honderden voor het Duitse executiepeleton het leven lieten, en waarnaar duizenden op de dodendag een stille tocht hebben ondernomen om er bloemen te leggen op de plaats, waar het bloed van zo menig verzetsman het zand heeft rood gekleurd. Bloemen in menigte, rode tulpen, witte narcissen met een oranje hart tegen een bed van hyacinthen, die tezamen onze vaderlandse driekleur vormden. Bloemen uit eerbetoon, zoals deze bloemlezing een beeld wil geven van de wijze, waarop Nederland de tweede verjaardag van onze nationale herrijzenis heeft herdacht, en waarvoor de radiorede van den Minister-President, Dr. L. J. M. Beel — wiens woorden tevoren op gramofoonplaten waren vastgelegd — als een waardig sluitstuk mogen worden beschouwd:

„Alleen, wanneer we allen onze schouders gezamenlijk onder het werk van de heropbouw onzer welvaart stellen, alleen wanneer de productiviteit van onze arbeid zo hoog mogelijk wordt opgevoerd, kan een menswaardig bestaan voor ons zelf en onze kinderen worden verkregen. Het vrijlaten van de concurrentie, de prijs- en loonvorming, van de aanschaffing van grondstoffen en verbruiksgoederen zou schrille tegenstellingen in het leven roepen en de harde werkers, de kleine luiden en de ouden van dagen in armoe dompelen. Dit alles is ons aller zaak en niet enkel die van een overheid, die ergens verweg of zeer hoog zetelt. De overheid steunt op de keuze van het volk, op ieders vrij uitgebracht stem, zij arbeidt in opdracht van het volk, in het belang van onze gehele Nederlandse gemeenschap."

Zo sprak de Minister-President, die inmiddels in Indonesië is aangekomen, met de vermelding van welk feit we de lezer direct terugvoeren in het bruisende leven van alle dag, in de harde werkelijkheid, zoals die zich voortdurend aan ons opdringt.

Bovenwinden

MGR. GAY.

De bisschop van Guadeloupe heeft na een bezoek aan St. Maarten ook het eiland St. Barthélémy bezocht waar de Nederlandse Paters Dominicanen ook de geestelijke zorg van dragen.

CURAÇAO

GOUVERNEUR KASTEEL.

Zaterdag jl. vertrok Zijne Excellentie de Gouverneur Dr. P. A. Kasteel met zijn echtgenote Mevrouw Kasteel-Baltussen naar Suriname, alwaar Hij naar Aneta bericht, behouden aankwam. Hij zal gedurende zijn bezoek aan Suriname een kijkje gaan nemen in de landbouwkundige centra en in de mijnindustrie. Ook zal Hij een persconferentie geven.

Naar men ons verder mededeelt waren er bij het vertrek van den Gouverneur op het vliegveld aanwezig: de Heer Ir. Groote, directeur van den Openbare Werken; de heer Castendijk, ambtenaar belast met het toezicht op de burgerluchtvaart; Kapitein Adjudant van de Laarschot en de heer Arends van de K.L.M. De reis werd ondernomen met de P.J.-A.L.A. de „Ala Blanca".

Nieuws van Overal

OUD MINISTER KERSTENS.

De oud-Minister Kerstens heeft ontslag genomen als hoofdredacteur van „De Tijd" om zich geheel te kunnen wijden aan werk van de liga tot samenwerking in Europa van welke liga hij de onder-voorzitter is. (Kerstens is bekend op Curaçao na zijn bezoek tijdens de oorlog) (Amsterdam, Aneta, 17.5).

MET TURKIJE.

Nederland opende conferentie met de Turken, om te komen tot een handelsverdrag. Men meent dat de relatie zich ook zal uitstrekken tot België en Luxemburg. De Nederlandse delegatie zal spoedig naar Ankara vertrekken (Den Haag, Aneta, 17.5).

GEEN BOYCOT.

Uit Australië komt het bericht dat de afgevaardigde op de conferentie in Malang niet bevoegd verklaard wordt, om af te kondigen dat er een wereldboycot moet plaats hebben tegen de Nederlandse scheepvaart op Indië (Sydney, Aneta, 17.5).

KAREL DOORMAN.

Admiraal Helfrich zal Schout bij Nacht Karel Doorman posthuum tot ridder slaan van de Militaire Willemsorde. De plechtigheid zal geschieden aan boord van het vliegtuigmoederschip Karel Doorman (Den Haag, Aneta, 17.5).

NEDERLAND EN DE VERENIGDE NATIE.

De oud-directeur van Indië voor Justitie Dr. N. H. Blom zal Nederland gaan vertegenwoordigen bij de Verenigde Landen (Den Haag, Aneta, 17.5).

Adriaan Laclé Jr.

en

Clara Peña Briceño

geven hierbij aan hunne familie-leden en vrienden kennis van hun voorgenomen huwelijk, hetwelk zal plaats hebben op den 22en Mei a. s. in de Parochie Kerk van de Candelaria te Caracas, Venezuela.

RECEPTIE: 8—10 n.m.
Calero a Desamparados No. 95.

GELIEVE DEZE EENIGE KENNISGEVING ALS EENE PERSOONLIJKE UITNOODIGING TE WILLEN BESCHOUWEN.

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis van den Rechter in het Gerecht in Eersten A... zittingsplaats Aruba van den 15n April 1947 is:

Egbert Johan Jacques Evenszwaard,

van beroep koopman, wonende op Aruba verklaard in staat... faillissement met benoeming van den E.A. Heer Dr. C. F. K... tot Rechter-Commissaris en S. H. Tjon Ajong tot curator.

Schuldvorderingen moeten worden ingediend ten kantore den Curator aan de Schelpstraat 660-B te Oranjestad uiterlijk 30n Augustus 1947.

De verificatievergadering zal plaats hebben op Zaterdag 2... tember 1947 des voormiddags te tien ure ten Raadhuize ... eiland Aruba.

De Curator:
S. H. Tjon Aj...

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis van den Rechter in het Gerecht in Eersten A... zittingsplaats Aruba van den 1n April 1947 is:

RUPERT RICARDO PROCTOR.

van beroep koopman, wonende op Aruba verklaard in st... faillissement met benoeming van den E A. Heer Dr. C. F. ... tot Rechter-Commissaris en S. H. Tjon Ajong tot curator...

Schuldvorderingen moeten worden ingediend ten kantore ... Curator aan de Schelpstraat 660-B te Oranjestad uiterlijk 30n Augustus 1947.

De verificatievergadering zal plaats hebben op Zaterd... September 1947 des voormiddags te negen ure ten Raadh... het eiland Aruba.

De Curator:
S. H. Tjon Ajo...

CURAÇAO

SURINAMEDORP.

Er verscheen een aardig boekje over het Surinamedorp, nederzetting van Surinamers in dienst van de C.P.I.M., geschreven door Eugene Th. Waaldijk.

Het is een vlot geschreven boekje dat ons dit dorp wat dichterbij brengt.

Er zal nog wel eens een roman verschijnen over dit dorp, dat natuurlijk ook genoeg vreugde en verdriet kent. Er was eens een koning in Perzië die zeide: Ligt de daken op en zie naar binnen", toen hij zijn stad voor zich zag liggen en hem gevraagd werd of de mensen daar gelukkig waren.

Zo is het ook op Suffisant. **Dit boekje kan helpen een geest** van samenwerking te bevorderen en dat is goed.

Enkele opmerkingen. De eerste zin is het Papiements, doch het is niet erg vriendelijk om met „bo" te beginnen, dan krijgt U geen plaats in de bus, of het overkomt U, dat U niet eens antwoord krijgt!

Jammer genoeg missen we een foto, dat een overzicht geeft van het gehele dorp.

De actie van de Aloysiuskring voor jeugd en ouderen had mogen vermeld worden.

De huizenbouw van de Isla dient geprezen, ofschoon de vraag om een vermeerdering van huizen voor hen die getrouwd zijn en hun vrouw niet kunnen uit laten komen op zijn plaats zou zijn, eveneens had de redelijke vraag om een drie slaapkamer systeem vermeld mogen worden.

Het grote gebruik van het neger Engels als „geheimtaal" in bus en op straat had vermeld kunnen worden. Het bezoek van H.K.H. Prinses Juliana vindt geen vermelding, dat was toch een van de hoogdagen in het kamp.

We mogen niet te veel eisen, **het is een mooi souvenir** voor velen tot in lengte van jaren.

Te gemakkelijk wordt beweerd dat de kerk ver is. De wachtlopers van 4—12 kunnen wel komen.

VOLKSHUISVESTING.

„Met grote waardering hebben wij kennis genomen van het vele werk, dat reeds is verricht op het gebied der volkshuisvesting. Dank zij deze maatregelen ontwikkelden de woningtoestanden zich over het algemeen voldoende, behalve in het oude gedeelte van Willemstad en hier en daar in de cunucu. Het is volkomen begrijpelijk, dat de snelle toeneming der bevolking, in combinatie met de oorlogsomstandigheden, het niet mogelijk heeft gemaakt de nieuwe aanbouw gelijke tred te doen houden met de uitbreiding der bevolking. Voor de eerstvolgende jaren zouden wij evenwel een krachtige voortzetting van de woningpolitiek, gecombineerd met systematisch onbewoonbaar verklaring en krotopruiming, ten zeerste willen aanbevelen.

Investeren in woningen, waarbij uit de aard der zaak de eisen der economie niet uit het oog mogen worden verloren, moet o.i. als een der nuttigste elementen voor de toekomst dezer eilanden worden beschouwd.

(Goudriaan en Dresden).

„IN".

Wij ontvingen het nieuwe blad „In" Indonesië — Nederland", onder redactie van Dr. R. W. van Diffelen, Dr. P. J. A. Idenburg, Mr. K. Verboeket.

Het probleem Indië houdt velen bezig, ook hier in de West, en we geloven dat dit nieuwe blad voornamelijk een objectieve documentatie nastreeft. Het wil niet onmiddellijk stelling nemen, het is niet uitgesproken vóór of tégen, het is niet van de kleur van „Oost en West", doch het probeert door goede documentatie dat wat in de titel staat na te streven: een éénheid te behouden tusen Indonesië en Nederland.

Het heeft werkelijk interessante indrukken over Indië, dat nu in het brandpunt van de belangstelling staat, doch soms is het ons té vaag, zoals in de karakteristiek in het derde nummer verschenen over de voorzitter van het parlement van Oost Indonesië Mr. Tadjoedin Noor. Het vertelt details, zonder stelling te nemen over 's mans verleden.

De Republikeinse pers wordt wel vooruit verweten niet objectief te zijn en de bewijzen in zake het doodschieten van Indisch politie man, die achter af bleek zijn pak te hebben uitgetrokken en op diefstal te zijn uitgegaan werden ook na de persconferentie over de omstandigheden van dat doodschieten niet voor de lezers gerectificeerd. We hopen dat het blad veel goed doet, misschien zou de objectiviteit nog winnen door, men geeft het toch uit in Batavia, ook enkele Indiërs in de redactie op te nemen.

ROUTEWIJZIGING K.L.M.

Met ingang van de vlucht van 15 Mei uit Amsterdam zullen de KLM-vliegtuigen op de Amsterdam — Curaçao dienst in Westwaartse richting niet meer Prestwick, doch in plaats daarvan Meeks (IJsland) aandoen, waardoor het laadvermogen van de Constellation aanzienlijk wordt opgevoerd.

De aankomsttijd te Curaçao blijft ongewijzigd; in Oostwaartse richting wordt Prestwick als aanloophaven gehandhaafd.

POSTERIJEN.

Het is opvallend hoe onze posterijen op Curaçao met rust gelaten worden. In andere landen is „Tante Post" altijd het pikpunt in ingezonden artikelen hier echter neemt men er genoegen mee. Soms schaamt men zich een beetje als er een vreemdeling naar het postkantoor gebracht moet worden en de vreemdeling nogmaals vol verbazing vraagt „Is dit het postkantoor?"

Er wordt geklaagd over het feit dat het postkantoor op een afgesloten terrein ligt; over de bestellers hoort men begrijpelijk wel klachten daar de sortering in erg snel tempo onder slechte omstandigheden moet geschieden. Over broodkruimels in drukwerk, dat het personeel uit verveling zeker maar even in gekeken heeft, wordt nooit meer iets vernomen.

De zegelverkoop acht men te zeer gecentraliseerd, men moet daar helemaal naar toe lopen en weet ook niet dat in bepaalde winkels zegels te koop zijn. In het jaar 1938 prijkte op de begroting een 90.000 voor een nieuw postkantoor (mijn hemel wat een prijsje nog!) in de begroting van het jaar 1939 zien we nog een post genoemd van 6.000 gulden voor de inrichting van de nieuwbouw van het postkantoor, doch weet U misschien waar het ligt? We weten het niet. Had men het toen maar gedaan

Nu zitten we met een ellendig gebouwtje, (zie de afdeling postbox, waar links een pijp langs loopt die soms lekt, genoeg daarover).

Mensen van het vak moeten uitmaken of het niet beter is om maar zo veel mogelijk hier in de tropen te decentraliseren en hulpkantoren op te richten op Mundo Nobo, Wishi, Rio Canario, Groot Kwartier, Suffisant, van Engelen, Santa Rosa en Dominguito en Pietermaai.

Misschien is het beter om een dienst op Hato te brengen zodat daar alle vliegpost behandeld kan worden. Hier ook is het weer quaestie waarover de deskundigen hun opinie moeten geven opdat er niet onzaakkundig geld verkwist worde.

Onze staten hebben niet veel gezegd over de posterijen het had niet zo heel erg hun belangstelling ze schrijven er het volgende over in het voorlopig verslag van de begroting 1948: (Over de postgiro dienst waarover men requesten indiende wordt helaas ook al niet meer gesproken).

„Ad art. 70101. In de toelichting op dit artikel merkt het Bestuur op, dat de voorgestelde personeelsuitbreidingen verband houden met de steeds toenemende werkzaamheden op de verschillende postkantoren tengevolge van het steeds groeiende postverkeer. Met deze motivering voor ogen en met de wetenschap, dat het Bestuur plannen heeft voor de oprichting van een hulppostkantoor op Rio Canario, kwam het onbegrijpelijk voor, dat de bezetting van het postkantoor op Curaçao kleiner is dan het jaar tevoren.

Enige leden wezen er op, dat de chef van het postkantoor te Oranjestad op Aruba tot op de huidige dag de rang van commies had. Nu de huidige functionnaris op het punt staat de dienst te verlaten, blijkt het ineens noodzakelijk, dat de chef de rang van hoofdcommies krijgt. Gaarne zou men hierover nader ingelicht worden.

Enige leden bepleitten de aanstelling van een tweeden brievenbesteller op Bonaire, terwijl zij gaarne zouden zien, dat het loon van een brievenbesteller en dat van een telegrambesteller op Bonaire (art. 70401) gebracht wordt op dat van een hulpbrievenbesteller op Curaçao. Voor het thans gegeven loon kan men geen personeel in dienst houden; de betrokkenen gaan na betrekkelijk korte tijd weg, hetgeen niet bevorderlijk is voor de diensten, die zij moeten verrichten.

Het trof de aandacht, dat het vorig jaar de bezetting van het postkantoor op St. Maarten uit 1 postbeambte bestond, terwijl voor dit jaar geraamd wordt 1 tewerkgestelde en een schrijver, welke laatstgenoemde belangrijk meer verdient dan eerstgenoemde. Ook hierover zou men gaarne nader ingelicht worden". Dit is alles!

FEEST OP BARBER.

Nadat Zaterdag de jeugd van Barber Pastoor Penninx hulde had gebracht bij zijn zilveren professie-feest, had er Zondagmorgen een plechtige Hoogmis plaats door den Jubilaris opgedragen, waarbij de Hoogeerwaarde Pater C. Gallé O.P. presbiter assistens was. Als diaken fungeerde Pastoor Elie en als subdiaken Pastoor Burgemeester De heilige Mis werd gezongen door het Nederlandse Mannenkoor Laus Deo Mariaeque. De receptie na afloop van de heilige Mis werd druk bezocht. Aanwezig waren o.a. de WelEdel. heer Districtmeester Van Eps, C. L. C. van Dun, Voorzitter Wit Gele Kruis Kapitein Van de Laarschot. In de namiddag vond een hulddiging plaats door de verschillende jeugdverenigingen en clubs van Barber. De gehele bevolking toonde grote belangstelling.

INDISCHE MISSIE-WEEK.

Gisteren ving in Nederland de Indische Missiewerk aan. Gedurende deze week publiceert de Nederlandse pers vele artikelen over de missiewerkzaamheid van de Nederlandse missionarissen in de Oost zowel als in Suriname en Curaçao. Namen als Mons. Niewindt Petrus Donders, Terbraak, de aalmoezenier van de kolonialen bij uitstek, Felix Westerwoudt van Borneo, Vertenten van Nieuw Guinea, zullen te zien zijn in de kranten van deze week. Een naam als die van Mons Willekens, voor wie de Japanners ontzag hadden en die ze nooit hebben gevangen genomen, bij wie onlangs nog Sjahrir net zo goed als Van Mook en de commissie-generaal op visite kwamen, zal in de kranten te lezen staan en zeker zal men het Nederlandse volk opwekken om te bidden, opdat in de nieuwe rijksstructuur het geloof bewaard blijve in Indië. Er zal gebeden worden, dat de materiële voorspoed in de West het geloof niet in gevaar brenge en velen zullen horend van het werk in onze Oost en West en hun leven er voor willen geven.

TITULATUUR WIJZIGING.

Verschenen is de beschikking, waarbij bepaald wordt, dat in het vervolg overal waar te lezen staat Algemeen Militair Commandant nu gelezen moet worden Commandant Landmacht Curaçao.

DAMMEN.

Er zijn heel wat mensen die bezwaren hebben tegen de politiek zoals die schone wetenschap tegenwoordig op Curaçao beoefend wordt in de staten.

Sommigen hebben bezwaar tegen die politiek als té uitsluitend afgestemd op autonomie of niet, anderen als een té persoonlijke en ongedisciplineerde uitlating van gedachten, anderen weer als een té weinig deskundige critiek op het Gouvernement, en inderdaad dit laatste is van belang.

De quaestie van de watervoorziening heeft de aandacht gehad van het bestuur, wat doen de staten, ze hebben er wat opmerkingen over, meer niet? Ze blijven er buiten, ze horen om een concreet voorbeeld aan te halen van dispuut over het nut of geen nut van de dammen waar veel geld voor wordt uitgetrokken, en wat doen ze? Ze komen niet voor de dag met een concreet idee daarover, na inlichtingen ingewonnen te hebben bij experts doch blijven op de vlakte en merken slechts op te weten, dat er toch mensen tegen zijn.

Zo moet men niet met ons geld gaan omspringen, doch zich de moeite getroosten daarover een gefundeerd oordeel te kunnen geven.

Over deze dammen schreef de Encyclopaedie voor Nederlands West Indië reeds het volgende, jaren geleden:

„Van oudsher maakten de plantage-eigenaars, meestal in het beneden gedeelte der rooien, dammen om de afstroming van het regenwater naar zee tegen te gaan en tijdelijke reservoirs te vormen. Sinds 1905 is ook het bestuur tot dam-aanleg overgegaan, deels door subsidiën aan particulieren, deels in eigen beheer; dezes ubsidiën worden niet mer verleend; de aanleg in eigen beheer is de z.g. „systhematische dam-aanleg", waarvan de kosten jaarlijks ƒ 30.000 belopen. Men meent door de dammen de grondwaterstand te verhogen. In een artikel in De Ingenieur van 21 Maart 1914, getiteld „De watervoorziening van de Benedenwindse eilanden van de Kolonie Curaçao", trekt de mijn-ingenieur G. Duyfjes dit in twijfel, op grond van een vergelijkend onderzoek van de watertoestand in onderscheidene putten. Water — schrijft hij — dat eenmaal de bodem is ingedrongen kan niet meer in zijn beweging worden beïnvloed door een bovengrondse dam. Het zakt ongeveer loodrecht omlaag, totdat het een voor water ondoordringbare formatie ontmoeten en stroomt dan langs de oppervlakte daarvan af. Het vormt dan een grondwaterstroom, en de enige manier om het niveau van het grondwaterpeil te verhogen, is het afstromen van het grondwater te beletten. Tijdelijke toevoer van veel water door bovengrondse dammen kan alleen tijdelijke verhoging van het grondwater ten gevolge hebben. De afstroming van het grondwater is alleen te beletten door de aanleg van ondergrondse dammen, die tot het voor water ondoordringbare bodemgesteente reiken, zoals reeds door O.C.A. Van Lidth de Jeude (De Haven van Curaçao, 1910) voor de watervoorziening van de haven ontworpen. Men krijgt zodoende als het ware ondergrondse reservoirs. Het denkbeeld, afkomstig van Prof. Martin is nader besproken door den Ingenieur D. H. Havelaar in zijn Rapport betr. een reis door de kol. Curaçao.

„Alleen in vereniging met een ondergrondse dam-aanleg — zo besluit Duyfjes kunnen de thans aangelegde bovengrondse dammen tot hun recht komen en nut krijgen. Men moet niet alleen het regenwater dwingen in de bodem te dringen, men moet ook dat in de bodem gedrongen water dwingen in de bodem te blijven: dan eerst zal Curaçao geholpen zijn."

Dat de bovengrondse dammen van geen nut zouden zijn is hiermede wel niet bedoeld."

Een goed onderzoek is dus wel van nut, ook al moet dat 25000 gulden kosten, zoals staat berekend in het rapport Krul.

Het contact met West Indie

De P.C.J. verzoekt ons het volgende bericht op te nemen:

Op veler verzoek stelt met ingang van 31 Maart as. de Wereldomroep iedere Maandag een aantal personen in de gelegenheid zich met een korte groet tot verwanten in de West te richten. Dit geldt voor Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Eustatius, Saba, St. Maarten, Suriname, Brits Guyana, Trinidad, Venezuela en andere streken in dit deel van Amerika. Gegadigden kunnen zich schriftelijk opgeven aan de West-Indische afdeling van „Radio Nederland Wereldomroep", Postbus 150 of Bothalaan 1, Hilversum.

Wij willen de P.C.J. natuurlijk niet tegenwerken in haar pogen om de uitzendingen naar de West wat aantrekkelijker te maken voor de luisteraars. Maar of het veel zal helpen? Men leze slechts het volgende stukje, dat we overnemen uit „Jong Suriname", het orgaan der Surinamers op Curaçao en Aruba.

„Die Outsider in „Nieuw Suriname" is toch maar een flinke vent. Hij weet de dingen raak te zeggen, maar maakt zich n.o.m. over de „culturele radio-uitzendingen" veel te druk. Wij kunnen de betrokken Regerings-radiocommissie op veel eenvoudiger manier duidelijk maken, dat ze (althans voor wat Suriname betreft) nodeloos geld verspilt. Onze landgenoten hier hebben op een heel enkele uitzondering na nog niet het „genoegen" gehad deze uitzendingen te beluisteren ...... zullen zich dit twijfelachtige genot ook blijven ontzeggen, vooral nu ze weten, dank zij de voorlichting van Outsider, dat in het „illustere gezelschap" o.a. een man zit, die niet meer voor een Nederlands publiek mag optreden, maar „wel goed genoeg is voor overzee", een collaborateur voor wie we dus moeten oppassen. En waar Cola Debrot zich zo prachtig solidair toonde, dat hij voorlopig als medewerker bedankte, volgen wij natuurlijk gaarne het mannelijke voorbeeld van deze Curaçaoënaar. Wij, Surinamers op Curaçao, zullen eerst dan onze radio op deze uitzendingen naar de West afstemmen, wanneer Outsider ons bericht, dat het signaal op „veilig" staat. Wij geloven trouwens niet, dat het ook in Suriname zo erg hard loopt met het luisteren naar deze „culturele" uitzendingen. Als men in Nederland geld teveel heeft of met zijn tijd geen raad weet, nou ja, laat men maar doorgaan. Nogmaals, wij wachten op een nader seintje van Outsider".

Zo reageren Curaçao en Aruba, zo reageert ook Suriname. Wil de P.C.J. inderdaad de West „bereiken", dan moet ze dat niet pogen met het lokmiddeltje van de familieberichten. Dan is een grondige hervorming van dit onderdeel van de omroep nodig. En eerst daarna kan Outsider er over denken het sein op veilig te zetten.

(„Nieuw Suriname").

Mercelina, Francisco Juan en Adamus, Olimpia Anastatia; Daly, Thomas Emmanuel en Osborne, Elizabeth.

Getrouwd op Mei: 10 Hammen, Johanes Réné en Lioe-A-Joe, Hilda Johanna Sara; 12 Callender, Walter Reinier en Telg, Eline Ilse Henriette; 13 Esprit, Austan en Jolly, Veornique; 14 Criens, Lucas Jan en van Buuren Louisa; Lionarons, Juan Rudolf en Soerel, Emmy Carla; van Riesen, Karel Antoon Theodoor en Adamus, Bertha Helena; Valdés, Hiriberto en Semerel, Maria Consuelo; Samuel, Ezekiel en Niles, Florence Victoria; Ma-Ajong, Reinier Robert en Jong-Baw, Juliette Emelina Martha.

Overleden op Mei: 7 Diaz, Agustin Miguel echtg. v. Lemus, C. M. 75 j; 10 Mongen, Meliton Francisco wedr. v. Virginia, A. A. 75 j; 1 Bernabela, Santa María 51 j; Scharbay, Aurelia Francisca 76 j.; 10 Leitoe, Anthony Filomeno 2 m; 12 Rosa, Carlos Andres 9 u. 10 Confessor, Lodowika Bicento echtg. v. Andrea, H. M. 70 j; 2 Penso, Victor, gesch. echtg. v. van Uytrecht, L. J. 74j.

CURAÇAO

BURGERLIJKE STAND.

Stadsdistrict.

Bevallen op Mei: 5 Carolina, Olita Isenia echtg. v. Isenia, A. A. d; 6 Eisden, Ambrosita Isenia echtg. v. Sambo, C. R. d; 8 Adriana, Isabel Camila echtg. v. Gasias, M. z; 9 van Aan Holt, Isbelia Florentina echtg. v. Dickens, M. d; 6 Winklaar, Plácida Francisca z; Cornet, Ruth Agatha d; Halmeyer, Catarina Balentina d; 9 Franka, Hilaria Zerlina echtg. v. Blanken, R. S. d; den Boef, Cornelia echtg. v. Léjour, A. d; 10 Marchena, Teresa Angela Petronilia echtg. v. Hagenaar, A. Th. z; 9 Martina, María Archangel z; 10 Gomes Casseres, Stella echtg. v. Mendez Chumaceiro, F. d; de Palm, Ana Eugenia echtg. v. Castro, P. A. d; 12 Cecilia, Agueda Zulia echtg. v. Rosa, C. J. z; 8 Wilson, Jane Gorsida echtg. v. Venloo, J. W. L. z; 9 Rondei, Francisca Saveria echtg. v. Demali, E. M. z; Sophia, Juliana Virginia echtg. v. Daal, L. P. d; 11 Martina, Isidora Maria echtg. v. Marcha, A. E. I. z; 8 Mambi, Virginia Maria echtg. v. Maria, R. A. z; 11 Daal, Iris echtg. v. van der Linde, V. R. z; 12 Streder, Osefa Virgen d; 11 Zijp, Catharina Maria echtg. v. Cloo, A. d; Edwards, Eunice echtg. v. Sedney, A. J. R. d; 13 de Lannoy, Johanna Juliana echtg. v. Monte, W. E. z; 11 Markes, Flora echtg. v. Balentien, A. D. d; 14 Koot, Johanna Maria echtg. v. Wauben, W. E. d; 12 Trinidad, Inocencia Martina echtg. v. Ross, F. d; 14 Damoen, Francisca Petronilia echtg. v. Comenencia, M. P. d.

Ondertrouwd op Mei: 8 Opschoor, Peter Hendrik en Buwalda, Mireille Gilberte Joséphine; 10 Bremer, Roland Alfonse en Richardson, Uelet; 14 Denneboom, Charles Cornelis Richenel en Christmas, Ellen Mary Angeligne; Cecilia, Franciscus Salesius en de Rosario, Pura Rosario; Rodriguez, Narcisio Lucas en Basilio, Johannita Martha;

Regeling Oorlogsschade

Er is een neiging in den lande, zo meent „De Nieuwe Eeuw" (19 April) om bij de intensieve bestudering van het Indonesische vraagstuk, het oog te verliezen op een probleem, dat in de meest schrijnende betekenis van het woord in ons midden leeft: het probleem der oorlogs-getroffenen.

„Het zou zeer kortzichtig zijn en een-dergelijk verzuim zou zich te éniger tijd zeker wreken, wanneer wij, in de vaart van het wereldgebeuren, waarin wij worden medegenomen, het directe leed, dat de oorlog over velen onzer landgenoten heeft gebracht, zouden verwaarlozen.

Het is heel jammer, dat we moeten erkennen, dat het daar sterk op lijkt. En dit is ten dele, voor zover het de psychologische kant betreft van de zaak van de oorlogsgetroffenen, te wijten aan de wijze, waarop deze quaestie in de publiciteit is behartigd."

Het kernpunt van de zaak is, dat het een plicht en een eis is, dat alle landgenoten gezamenlijk de schade van de oorlog op basis van een integrale schadevergoeding delen, of „zoals het te lezen staat in de Franse wet op de oorlogsschade, waarvan wij ons de merites en de uitvoering ten voorbeeld zouden kunnen nemen „de oorlogsgetroffene heeft een vordering op de staat, die hij in rechte kan doen gelden. Het moreel recht is positief recht geworden."

Van het positieve karakter van dit recht, van een algemene aanvaarding van het beginsel van het recht op schadeloosstelling, wordt in ons land in bepaalde regeringskringen nog maar zwak en aarzelend blijk gegeven."

De regering Schermerhorn nam de bepalingen op de oorlogsschade van den Duitsen bezetter over, in tegenstelling met Frankrijk en België, die direct na de bevrijding de bestaande wetten veranderden.

„Men bleef in ons land in het chapiter van de oorlogsschade stug vasthouden aan de denkbeelden van den bezetter. Het aarzelen van de regering, met name ons ministerie van Financiën, om een nieuwe wet op de oorlogsschade af te kondigen, waarin is gedacht aan een behoorlijke financiële regeling, verder een doeltreffende organisatie van de instanties, die bij dit probleem betrokken moeten zijn, en een goede arbitrageregtspraak, waarin plaatselijke vertegenwoordigers zetelen, vond en vindt zich belangrijkste grond in de vrees voor inflatie. Lieftinck heeft de inflatie in Frankrijk na de vorige oorlog als waarschuwend voorbeeld gesteld. Ondanks deze ervaring is men er in Frankrijk echter niet voor teruggeschrokken thans een nieuwe wet op de oorlogsschade af te kondigen, en de daaruit voortvloeiende lasten te aanvaarden. Het genoemde inflatie-argument heeft overigens maar betrekkelijke betekenis, omdat alleen de onjuiste toepassing van het schadevergoedingsbeginsel, en te optimistische speculatie op de herstelbetalingen van Duitsland, de financiële positie van het land in het ongerede hebben gebracht."

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een morele en een financiële beoordeling van de schadequaestie.

„Uit de wijze, waarop tot dusver in de practijk in twee jaar tijds, het probleem der vergoedingen werd behandeld, blijkt zonneklaar, dat men de beginselquaestie van het recht op schadevergoeding heeft achtergesteld bij financiële en budgetaire overwegingen. Dit is een tere plek in ons rechtsbewustzijn, waardoor onze na-oorlogse fierheid ernstig wordt ontsierd. In de geest van Hugo de Groot, die ons is voorgegaan in de edelste begrippen van staatsbeleid, zouden wij in de quaestie van de oorlogsschade positiever het beginsel indachtig moeten zijn. Net beginsel mag niet geofferd worden, zelfs niet aan de eisen van de staatskas, want op het beginsel staat onze kracht, onze gebondenheid."

Of wij ook in de practische toepassing het rechtsbewustzijn zullen bevredigen, zal afhangen van de procedure van de uitkeringen, welke wij toepassen.

„Door de geografische situering der oorlogsschade is dit probleem voor een Zuidelijk probleem. De gevolgen van het uitblijven van een afdoende regeling, morele gevaren en ondermijning van het volksbewustzijn, komen in hoofdzaak ten laste van het Zuiden. Dit betekent in de politieke sector, dat de K.V.P. zich doelbewuster dan tot dusver voor het beginsel van het recht op oorlogsschade zal moeten uitspreken en zij zal in dit opzicht een eventuele controverse met de P.v.d.A., die achter Lieftinck staat, niet uit de weg mogen gaan. Men diene de sociale politiek te beginnen, waar de oorlog ze heeft achtergelaten en waar de vrede ze nog steeds heeft laten liggen: bij de nood van onze oorlogsgetroffenen. Daar heeft de natie een ereschuld te volbrengen."

Ook „Het Vrije Volk" (18 April) vindt de thans geldende regeling voor de oorlogsschadevergoeding onbevredigend.

„Bepalen wij ons voor het ogenblik tot de rechtstreekse materiële schade, door het directe oorlogsgeweld aangericht. Daarvoor geldt nog steeds de regeling van 1940 als basis: de aankoopwaarde van vóór 9 Mei 1940, verminderd met afschrijving. De regeling zou goed geweest zijn, indien de prijzen van vandaag dezelfde waren als die van 9 Mei 1940, maar dat scheelt al te veel. De prijzen van voor de oorlog kunnen vandaag niet meer als uitgangspunt dienen.

Daarbij komt nog, dat volgens de oude (nu nog geldige) regeling niet het werkelijk door de vernieling aanwezige huisraad bij de berekening der vergoeding in aanmerking komt, maar een grens is gesteld, verband houdende met de huurprijs van het pand. Deze regeling werkt onbillijk, omdat in sommige delen van het land de huren zeer laag zijn, waardoor de slachtoffers er bij de huisraadvergoeding nadelig afkomen.

Deze regeling werkt ook onsociaal want degenen, die de hoogste huren betalen — de best-gesitueerden — worden bevoordeeld boven de slechter gesitueerden, die de laatste huren betalen."

Het blad acht het een eis van billijkheid, dat rekening wordt gehouden met de prijsstijgingen.

„Wat de huisraadschade betreft, zal een regeling tot stand moeten komen, die precies de andere kant opwerkt, dan de tegenwoordige; aan de minderdraagkrachtigen zal de gehele huisraadschade vergoed moeten worden. Voor hen was immers alles, wat zij hadden, brood-nodig.

Moet er ergens een grens getrokken worden, dan moet die liggen boven een bepaalde welstandsgrens, omdat juist in de huizen der welgestelden een zekere hoeveelheid luxe aanwezig was. De eigenaars missen deze natuurlijk slechts node, zij zullen er ook aan gehecht zijn geweest, maar voor de dagelijkse levensmogelijkheden was die toch van minder wezenlijk belang dan het eenvoudige meubilair van den kleinen man.

Ook bij de nieuwbouw van woningen en de daaraan verbonden financiële regelingen zal eveneens het sociaal element op de voorgrond moeten staan.

„Dat de daklozen of bijna-daklozen weer een eenvoudige woning zullen kunnen krijgen is veel belangrijker dan dat villa's en andere ruime woningen worden gebouwd, die veel materiaal verslinden, maar weinig mensen kunnen herbergen. De financiële regeling zal bovendien dusdanig moeten zijn, dat men met het bouwen van dergelijke volkswoningen niet wacht tot later, in de hoop, dat de materialenprijs ingussen zal dalen. Er moet zo gauw als het kan gebouwd worden, opdat spoedig ook weer zoveel mogelijk mensen een behoorlijk dak boven het hoofd hebben.

Althans voor de volkswoningen moet dus gestreefd worden naar een regeling, waarbij zij, die nu bouwen, geen nadeel zullen hebben van latere daling der materiaalprijzen en waarbij zij, die zouden willen wachten, tot de prijzen laag zijn, geen voordeel hebben van hun kat-uit-de-boom-kijkerij."

De nieuwe regeling van de oorlogsschade kan niet lang meer op zich laten wachten.

„Minister Lieftinck, die zich hoofdzakelijk met deze schadevergoedingsregeling bezig houdt, heeft in zijn belastingwetten — verschuiving van lasten van de minst-draagkrachtigen naar de beter gesitueerden — en in zijn plannen voor een heffing-ineens op de vermogens een duidelijke sociale gezindheid aan de dag gelegd. Hij heeft ook getoond, dat hij en zijn staf de technische middelen weten aan te geven om deze sociale gezindheid tot effect te brengen.

Wij hebben daarom het volste vertrouwen, dat hij ook de technische middelen zal weten te vinden om deze zelfde gezindheid in de komende schadevergoedingsregeling tot uitdrukking te brengen.."

„De Gelderlander" (19 April) vindt, dat de oorlogsgetroffenen niet geholpen zijn met medelijden à raison een rijksdaalder, waarmede velen menen aan hun plicht te hebben voldaan.

„Neen, het gaat er nu om of a) geheel het Nederlandse volk bereid is gezamenlijk de last te dragen, die tengevolge van oorlogshandelingen op de schouders van 10% der bevolking is neergekomen en b) of ons volk bereld is te aanvaarden wat het Franse volk reeds in 1919 loyaal op zich nam en nu opnieuw bevestigde: „La Republique proclame l'egalité et la solidarité de tous les Français devant les charges de guerre". Met andere woorden: of de Nederlandse Staat net als de Franse republiek of gelijkheid en solidariteit durft te proclameren van alle Nederlanders met de oorlogsgetroffenen onder hen."

Van de zijde der P.v.d.A. wil men de onroerende goederen, welke door de oorlogshandelingen vernield werden, niet aan de eigenaars vergoeden. Men voert hierbij aan, dat men iedereen niet in zijn vroegere welstand kan terugplaatsen.

„Daar gaat het in eerste instantie trouwens niet om. Het gaat primair over de vraag of de geleden schade principieel op vervangingswaarde en totaal moet worden vergoed. Aanvaardt men dit principe, dan geldt het voor iedereen! Zij, die beter gefortuneerd zijn, krijgt men immers toch wel in de vorm van hogere belastingsaanslagen, die de schaderegelingen zullen moeten financieren.

Intussen wordt hier en daar de regering op niet mis te verstane wijze de wacht aangezegd. De afdelingen der K.V.P. in de getroffen gebieden roeren zich terdege en terecht. Het gaat immers om een levensbelang voor individu.

Wat er reeds is uitgelekt omtrent het wetsontwerp van Minister Lieftinck, inzake regeling oorlogsschade noemt de Maasen Roerbode" (26 April) niet erg hoopvol.

„Het is o.i. zeer te betreuren, dat de Minister van Financiën niet is ingegaan op de suggestie, hem van katholieke zijde gedaan, om vóór het ontwerpen van een nieuwe regeling een advies-commissie in te stellen ter bestudering van dit gecompliceerde vraagstuk. Aanvankelijk heeft de Minister wel voor een adviescommissie gevoeld, hij zeide althans toe, de instelling er van te zullen bevorderen. Maar spoedig is hij weer op deze belofte teruggekomen; hij ging zelf, wat men noemt, den boer op. Herinneren wij aan zijn besprekingen o.a. te Venlo. Men had den Minister voorspeld, dat zijn voorgenomen conferenties tot grote teleurstellingen zouden leiden. Die voorspelling is maar al te zeer juist gebleken. De Minister ging niet in op het kernvraagstuk: vergoeding op basis van vervangingswaarde."

De Minister verwerpt elke gedachte, die leidt in de richting van vervangingsmethode.

„Wij geloven, dat hier een sterke controverse aan de dag treedt in de opvatting tussen de K.V.P. en de P.v.d.A. Ofschoon men goed zal doen deze materie buiten de politieke sfeer te houden, vrezen wij toch, dat bij de behandeling van het ontwerp de politieke verf zal worden aangestreken. Enige losse publicaties van de zijde van de P.v.d.A. verstrekken ons in dit vermoeden."

Moeten de getroffenen alléén de lasten van de oorlog dragen?

„Het gaat waarachtig niet om het herstel van de oude welstand. Dat zou bij de huidige verhoudingen al onmogelijk zijn. Het gaat voor alles om een rechtvaardige en billijke vergoeding.

Tienduizenden oorlogsslachtoffers zijn van alles beroofd. In Limburg kennen wij boeren, die met hun gezin een leven lang kunnen zwoegen en dan nog niet hun „oude welstand" terug zullen hebben. Voor velen is het leven eenvoudig ondraaglijk geworden, met geen of zeer onzeker perspectief. Moet de getroffenen dan de gehele oorlogsbuit torsen, een last, waarvan de minister meent, dat hij te zwaar is om door het ganse Nederlandse volk gedragen te kunnen worden?"

„Het Provinciaal N. Brabants Dagblad" meent, dat de oorlog gelijkelijk ten bate — en dus ook ten koste — van allen, van het gehele Nederlandse volk is gevoerd.

„Alleen de door ons verdedigde regeling is reëel. Die van den cijfergoochelaar Minister Lieftinck is dat niet omdat — hij te zeer in cijfers en te weinig in levende mensen denkt.

Want hij wil per slot van rekening de niet-getroffenen volgens de waarden 1947 laten leven en de getroffenen, zowat het tiende gedeelte van ons volk — moet in dezelfde omstandigheden, maar volgens de waarden 1940 zien rond te springen. Als het niet zo'n ernstige aangelegenheid was, zouden wij het belachelijk noemen. Nu kunnen wij — die midden in de getroffen gebieden leven en de nood dus beter kennen dan wie ook — het slechts als monsterachtig onrechtvaardig betitelen."

Het stemt tot grote voldoening, dat de K.V.P. en vele anderen dit zelfde standpunt innemen. Tegenover de inzichten van Minister Lieftinck staat het volkomen billijke recht der getroffenen op vergoeding volgens vervangingswaarde. Een herstelfonds buiten de Rijksbegroting zou daartoe kunnen dienen.

„De K.V.P. wenst uiteraard haar houding eerst definitief te bepalen na de indiening van het wetsontwerp. Daarbij zal haar norm zijn, of vervanging voorop staat en de getroffenen rechtvaardig en naar sociale en economische maatstaven juist en billijk behandeld worden.

De financiële en monetaire aspecten mogen vanzelfsprekend niet buiten beschouwing gelaten worden, maar zij behoren in geen geval uitgangspunt te zijn bij de vaststelling van de oorlogsschade-regeling, aldus Mr. Teulings."

De K.V.P. moet hier ook voet bij stuk houden.

„Het gaat om het welzijn van tien procent van ons volk. En dan zouden wij — zonder profanerend te willen zijn — een Evangelisch woord willen paraphaseren: het is beter, dat een man omkome — al heet die dan ook prof. Lieftinck — dan dat het gehele volk of zelfs tien procent daarvan ten onder ga."

Neerland's ereschuld jegens het verzet

door

F. J. DE FRAITURE.

In de week, waarin wij de oorlogsdagen van Mei 1940 herdenken, de dagen gedurende welke Nederland overweldigd werd door Duitsland en zoveel ellende werd gebracht over ons land, gaan in het biezonder onze gedachten uit naar de gevallenen van de jaren der bezetting en hun nagelaten betrekkingen. De gevallenen zijn herdacht in plechtige bijeenkomsten en de onverzorgd achtergeblevenen worden verzorgd door de Stichting 1940-1945, die de taak op zich heeft genomen de ereschuld jegens het verzet in te lossen.

Reeds in 1943 ontstond het plan tot vorming van deze stichting, waarvan de stichtingsacte op 13 October 1944 in het geheim werd verleden. In het eerste communiqué werd het doel van de stichting als volgt omschreven: „De Stichting stelt zich ten doel het lenigen der zedelijke, maatschappelijke en stoffelijke noden van personen of groepen van personen, die tijdens de Duitse bezetting door daad of houding tot het binnenlands verzet hebben bijgedragen, alsmede van hun gezinnen of nabestaanden, een en ander voor zover zij de hierbedoelde bijstand zullen blijken te behoeven.

Thans ontvangen meer dan vier duizend gezinnen, die tengevolge van het verzet van vader, moeder, zoon of dochter in geldelijke moeilijkheden zijn geraakt, maandelijks tezamen ruim zes honderdduizend gulden uitkering voor levensonderhoud.

Maar er zijn ook vele moeilijkheden, die met het geven van geld niet op te lossen zijn. Medewerkers van de stichting bezoeken regelmatig een aantal gezinnen van verzetslieden en dikwijls is het bezoek, dus de morele bijstand, van groter waarde dan de geldelijke. Vele sociale werkers en werksters zijn beschikbaar om moeilijkheden, die deskundige hulp vergen, mede op te lossen.

Het maatschappelijk leven van na de oorlog kent nog vele andere problemen dan financiële. De zusterinstelling van de Stichting 1940-1945, de Stichting Herstellingsoorden voor Oud-Illegale werkers, die de gehele verpleging van zieken en rustbehoevenden op zich nam, ontving tot einde 1945 bijna 2.000 verzoeken om opneming van lichamelijk in concentratiekampen gebroken ex-politieke gevangenen, van mensen, die na vijf jaren strijd tegen de bezetter, in een uitgehongerd Nederland, lijdende bleken aan t.b.c., maar ook van geestelijk ontspoorden, die een verblijf in een herstellingsoord dringend nodig hebben om weer als gezonde burgers in de maatschappij te kunnen terugkeren.

De enorme uitgaven aan deze hulpverlening verbonden — tussen 8 en 9 millioen gulden per jaar — worden voor het overgrote deel bestreden uit een staatscrediet van 7 millioen gulden, welke de stichting ontvangt tot dat de wettelijke pensioenregeling voor de slachtoffers van het verzet tot stand is gekomen. De resterende circa twee millioen gulden worden bijeengebracht uit giften van het Nederlandse volk. Tot 30 April 1946 ontving de stichting aan giften enz. (waaronder ƒ 500.000 van H.M. de Koningin) ƒ 13.300.000.—. Daarnaast ƒ 50.000 aan contributies. Sinds 1 Mei 1946 tot einde Februari 1947 opnieuw aan giften ƒ 5.900.000 en aan contributies ƒ 326.000. Als alle toegezegde contributies in 1947 worden geïnd, mag men daaruit ƒ 600.000 verwachten. ƒ 90.000 Leverde het tekenen van felicitatieregisters bij de geboorte van Prinses Marijke op. Er wordt een serie van zes bronzen penningen, ontworpen door Prof. Wenckebach, uitgegeven door de stichting. Deze penningen herinneren aan vijf jaar onderdrukking en verzet. Ook worden er landkaarten verkocht van Nederland, waarop de vijf oologsjaren in beeld zijn gebracht. Voorts wordt er in honderden plaatsen in Nederland een actie ondernomen tot werving van contribuanten voor de stichting. Op deze wijze wil men zoveel mogelijk Nederlanders in de gelegenheid stellen mee te helpen aan het tot werkelijkheid maken van de woorden, die tijdens de verdrukking zo dikwijls bij gevaarlijke opdrachten in de illegaliteit zijn gebruikt. „Wij zorgen voor je vrouw en kinderen!"